

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7T/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010478
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119010478.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica na hlavnom pojednávaní dňa 05. 11. 2019 konajúc samosudcom JUDr. Barbarou Sopkovou v trestnej veci obžalovaného O. O., nar. XX. XX. XXXX v K., takto

r o z h o d o l :

O. O., nar. XX. XX. XXXX v K., trvale bydliskom Š. XXX/XX, O., prechodne bytom C. XX, K.,

je v i n n ý, ž e

v presne nezistenej dobe, niekedy v mesiacoch február až marec 2018 spísal s Q. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. XX/XXX, A., okres Banská Bystrica zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola výmena okien na jej dome, pričom sa dohodli na cene za vykonanú prácu vo výške 1 380,00 Eur ako aj na tom, že práce budú vykonané v mesiaci máj 2018 a ona mu pri podpise zmluvy vyplatila zálohu vo výške 350,00 Eur, následne asi tri týždne po podpise tejto zmluvy prišiel k Q. K., aby zameral okná a pritom mu ona vyplatila sumu 800,00 Eur ako ďalšiu zálohu na okná a tiež sa dohodli na tom, že jej na okná urobí aj sieťky proti hmyzu, za čo mu hneď vyplatila zálohu 100,00 Eur z dohodnutej sumy 210,00 Eur, v ten istý deň s ním uzavrela druhú zmluvu o dielo, ktorej predmetom bolo striekanie fasády rodinného domu za sumu 1 420,00 Eur s tým, že práce budú vykonané po 15. 06. 2018, následne v presne nezistenej dobe mu vyplatila zálohu aj na túto zmluvu o dielo vo výške 310,00 Eur, avšak on do dnešného dňa nevykonal na jej rodinnom dome žiadne vopred dohodnuté práce ani jej nevrátil vopred vyplatené zálohy, čím týmto konaním Q. K., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. XX/XXX, A., okres Banská Bystrica uviedol do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 1 560,00 Eur,

t e d a

na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatil tým, že uviedol iného do omylu, a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu,

č í m s p á c h a l

prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e

Podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 46 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku je obžalovaný povinný nahradiť poškodenej Q. K., G.. XX. XX. XXXX, E. K. O. XX/XXX, A., U. K. K., škodu v celkovej výške 1 560,00 Eur.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica podal dňa 11. 06. 2019 na Okresný súd Banská Bystrica obžalobu sp. zn. 1 Pv 466/18/6601 - 12 obžalobu na obžalovaného O. O. pre trestný čin právne kvalifikovaný ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe a výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Súd dňa 28. 06. 2019 rozhodol trestným rozkazom sp. zn. 7T/29/2019, voči ktorému podal prokurátor odpor dôvodiac nezákonnosťou uloženého trestu, v dôsledku čoho súd určil termín hlavného pojednávania, na ktorom vykonal dokazovanie.

I.

Obžalovaný O. O. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 05. 11. 2019 vyhlásil, že sa cíti byť vinným. Pretože však na otázky súdu položené v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Trestného poriadku, neodpovedal kladne, prokurátor navrhol toto vyhlásenie neprijat'; súd podľa § 257 ods. 6 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného neprijal. Obžalovaný uviedol, že od poškodenej peniaze prevzal, aj s ňou spísal zmluvu, avšak k realizácii výmeny okien, namontovaniu siet'ok proti hmyzu, ani k omietnutiu fasády nedošlo, peniaze nevrátil, ale použil ich inde. K realizácii diela nedošlo, pretože nemal peniaze na nákup materiálu. Hanbil sa za to, čo spravil, preto sa aj vyhýbal komunikácii s poškodenou. V čase podpisu zmluvy o dielo s poškodenou nejaký materiál aj mal, ale potom ho použil na inú stavbu, nemal v úmysle práce nevykonať. Dohodnuté práce nie sú doteraz vykonané, pretože na to nemá financie. Od roku 2018 má pozastavenú živnosť, pretože mal na stavbe smrteľný úraz, dostal pokutu od inšpektorátu práce, ako aj od sociálnej poisťovne, dokopy cca 50 000,00 Eur. Chodí na brigády do Českej republiky, pretože keby sa zamestnal na Slovensku, exekútori by mu všetko vzali; už mu takto vzali aj byt a všetko ostatné. Podnikať začal v januári r. 2008, v r. 2012 svoju podnikateľskú činnosť rozšíril o prípravné práce k realizácii stavby. V rámci podnikateľskej činnosti sa zameriaval predovšetkým na dokončovacie práce, teda ak došlo k výmene okien, vykonával aj s výmenou okien súvisiace práce, ako je „vyspravenie“, vystierkovanie, aj montáž kľučiek, žalúzií. Podnikanie prebiehalo v podstate tak, že keď mal nejakú zákazku, tak si až po jej spísaní objednal napríklad okná vo firme v Lučenci, ktorá mu tieto okná dodávala. Finančnou hotovosťou disponoval, „nešiel na doraz“. Boli aj nejaké zisky, no podnikanie bolo náročnejšie. Od roku 2014 tých zákaziek už nebolo až tak veľa. Aj čo sa týka zákazky s poškodenou, jej záloha slúžila na objednanie okien, avšak zloženú zálohu bol nútený použiť na iné výdavky. Ak by k realizácii diela došlo, doplatenie sumy od poškodenej by bol v podstate jeho zisk. Je si vedomý, že na jeho meno sú vedené exekúcie, nevie presne koľko, malo by ísť o exekúcie súvisiace s uvedeným úrazom jeho zamestnanca v prospech sociálnej poisťovne a inšpektorátu práce. Nie je si istý, či tam je aj exekúcia týkajúca sa nákladov na hospitalizáciu pacienta. Možno má uhradenú už pohľadávku voči sociálnej poisťovni vo výške 9 000,00 Eur, pretože to sa riadne splácalo. Dodal, že by sa chcel ospravedlniť, mrzí ho čo sa stalo, peniaze by chcel vrátiť čím skôr, keďže nastalo takáto situácia.

Poškodená Q. K. vypovedala, že u obžalovaného si objednala výmenu okien. Dala mu zálohu najprv vo výške 350,00 Eur. Potom prišiel tie okná zamerať, kedy mu dala ďalšiu zálohu vo výške 800,00 Eur. Prisľúbil jej, že jej namontuje aj siet'ky na okná, za čo mu zaplatila zálohu 100,00 Eur, ako aj omietnutie domu, za čo mu vyplatila 310,00 Eur. Dokopy teda odovzdala obžalovanému finančnú hotovosť v sume 1 560,00 Eur, pričom obžalovaný žiadne okná nevymenil, žiadne siet'ky nenamontoval a ani neomietol fasádu. Nevrátil jej žiadne peniaze, ktoré mu dala ako zálohu na dielo. Napriek tomu, že ho kontaktovala poškodená, jej manžel, dcéra a dokonca aj švagriná, jej mnohokrát nedvíhal, nedalo sa s ním spojiť. Naďalej si uplatňuje náhradu škody vo výške 1 560,00 Eur, chcela by, aby jej obžalovaný odovzdané peniaze vrátil.

Podľa § 269 Trestného poriadku sa oboznámili listinné dôkazy:

- zmluva o dielo (č. l. 16 - 17)
- elektronická komunikácia medzi poškodenou a obžalovaným (č. l. 18 - 20)

- výpis zo živnostenského registra (č. I. 21 - 22)
- informácia z Centrálného registra exekúcií (č. I. 52 - 56)
- správy k osobe obžalovaného:
  - správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno (č. I. 57)
  - správa o povesti z Obce Podbrezová (č. I. 58)
  - správa Sociálnej poisťovne, Banská Bystrica (č. I. 59 - 60)
  - správa Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Brezno (č. I. 62)
  - výpis z evidencie priestupkov (č. I. 63 - 64)
  - odpis z registra trestov (č. I. 65 - 66)

II.

Prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu a potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Pri podvode sa poškodenému neodníma vec proti jeho vôli, ako je to v prípade krádeže, ale poškodený sám páchatelovi dobrovoľne vec dá, alebo dovolí, aby si ju vzal. Protiprávnosť konania páchatel'a spočíva v tom, že toto odovzdanie veci je zapríčinené buď páchatel'ovou aktívnou činnosťou spočívajúcou v uvedení poškodeného do omylu, alebo nečinnosťou, ktorá spočíva vo využití tohto omylu. Pre naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu sa vyžaduje, aby bolo preukázané, že páchatel' v čase, keď zmluvný záväzok uzatváral, konal v úmysle, že tento záväzok v dohodnutej dobe nesplní, alebo ho nebude môcť splniť a že veriteľa uvádza do omylu, aby sa obohatil na jeho škodu. V opačnom prípade by došlo k rozporu s čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Bolo preto nevyhnutné skúmať, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podvodu v zmysle § 221 ods. 1 Trestného zákona. Tu súd poukazuje na nevyhnutnosť aplikácie nielen gramatického (a doslovného) výkladu, ale aj systematického výkladu, neopomínajúc účel Trestného zákona, ktorým je chrániť práva a právom chránené záujmy spoločnosti, teda chrániť spoločnosť pred nepriaznivými dôsledkami trestnej činnosti. Trestný čin podvodu je systematicky zaradený do štvrtej hlavy Trestného zákona, kde je chráneným objektom týchto trestných činov majetok iného, a to v jeho najširšom význame. Majetkom sú nielen veci, ale aj pohľadávky a iné majetkové práva. Cudzím majetkom sa rozumie majetok, ktorý nepatrí páchatelovi alebo nepatrí výlučne jemu. Uvedením do omylu je konanie, ktorým páchatel' predstiera okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci. Pri využití omylu iného páchatel' sám k vyvolaniu omylu neprispel, ale po zistení omylu iného a v priamom vzťahu k nemu konal tak, aby na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatil.

Ak je účelom alebo cieľom skutkovej podstaty trestného činu podvodu chrániť cudzí majetok (majetok iného), potom aj úmysel páchatel'a spôsobiť na cudzom majetku škodu obohatením sa s využitím omylu poškodeného treba skúmať nielen vo vzťahu k majetku ale aj vo vzťahu k osobe poškodeného. Pri trestnom čine podvodu je totiž podstatné aj to, že sa páchatel' obohatil na úkor iného, pričom využil omyl poškodeného, ktorý ani páchatel' nemusel vyvolať.

V konkrétnom prípade si obžalovaný od poškodenej vyžiadal sumu v celkovej výške 1 560,00 Eur ako zálohu za budúce vykonané práce. Podstatné (esenciálne) je však následné jeho konanie, kedy v čase uzavretia zmluvy aj mohol chcieť dohodnuté práce vykonať, ale doteraz tak neurobil (a ani poskytnuté zálohové platby nevrátil), čím využíval omyl poškodenej.

Rozhodné pre posúdenie viny obžalovaného súdom bolo jeho správanie bezprostredne po uzavretí zmluvy o dielo, resp. prevzatí zálohy. Tu súd zdôrazňuje, že k tomuto dochádzalo postupne, v jednotlivých krokoch, keď najprv obžalovaný prevzal zálohu vo výške 350,00 Eur (z týchto prostriedkov nenakúpil ani neobjednal žiaden materiál, ani nepodnikol kroky vedúce k realizácii diela), neskôr ďalšiu zálohu v sume 800,00 Eur (kedy opäť žiadnym svojim konaním nesmeroval k objednávke materiálu, alebo vykonaniu dohodnutých prác), potom ďalšiu zálohu v sume 100,00 Eur, keď nielenže nevykonal nič z dovedy dohodnutého, ale ešte navyše poškodenej prisľúbil vykonanie ďalších prác (dodanie a montáž sieťok proti hmyzu), a rovnako postupoval aj pri prevzatí ďalšej zálohy v sume 310,00 Eur. Po prijatí všetkých týchto záloh sa následne obžalovaný začal vyhýbať kontaktu s poškodenou, nedvíhal

jej telefóny, nereagoval na emaily, kde deklarovala svoju vôľu odstúpiť od zmluvy a žiadala, aby jej poskytnuté prostriedky vrátil. Od doby uzavretia zmluvy o dielo a poskytnutia finančných prostriedkov vo forme zálohy (už prvýkrát!) nevykonal žiadne práce a ani finančné prostriedky nevrátil, práve naopak, využívajúc omyl poškodenej, že tak učiní, od nej vylákal ďalšie a ďalšie peniaze. Obžalovaný sa s poškodenou pritom viackrát stretol, takže v prípade, že mal skutočne nejaké problémy, mal priestor na dohodu s poškodenou, resp. jej aspoň mohol poskytnúť možnosť, aby s ním ďalšie zmluvy (dodatky) neuzatvárala.

Obžalovaný svoju obhajobu postavil na svojej zlej situácii, v ktorej sa ocitol v dôsledku smrteľného úrazu jeho zamestnanca v zamestnaní a následne mu udelených pokút. Tu je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že predmetný úraz sa stal v roku 2013, v roku 2014 obžalovaný sám deklaruje problémy v podnikaní a exekúcie sú proti nemu vedené tiež od roku 2014. Teda keď v roku 2018 vstupoval do záväzkového vzťahu s poškodenou, musel mať vedomosť o svojich iných (skorších) záväzkoch. Predmetné konanie obžalovaného vo vzťahu k poškodenej potom vzbudzuje istú pochybnosť o jeho dobromyseľnosti, evokuje úmysel získať finančné prostriedky a tieto možno aj použiť na úhradu svojich iných záväzkov.

Zhodnotiac vyššie uvedené, z dokazovania bez pochyb vyplynulo, že obžalovaný z hľadiska objektívnej stránky konal tak, že na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že využil niečí omyl, a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu. Obžalovaný svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty a dopustil sa prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, zo spáchania ktorého ho aj súd uznal vinným, pretože neboli zistené ani okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť (nepričetnosť).

III.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadol u obžalovaného na spôsob spáchania činu, jeho následky, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, jeho osobu, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

V centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov má obžalovaný osem záznamov, pričom sedem z nich sa týka priestupkov na úseku cestnej premávky a jeden z nich je priestupkom proti majetku, kedy obžalovaný v polovici mája 2016 v Podbrezovej prevzal zálohu vo výške 180,00 Eur za sieťky na okná, ktoré však nedodal a objednávateľovi ani nevrátil peniaze.

Z odpisu z registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vyplýva, že obžalovaný má šesť záznamov, pričom v štyroch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2T/115/2014 zo dňa 16. 02. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/75/2016 zo dňa 28. 09. 2016, právoplatného dňa 28. 09. 2016 mu bol uložený trest odňatia slobody podmienene na dva roky so skúšobnou dobou v trvaní dva roky do 28. 09. 2018.

Obec Podbrezová vo svojej správe o povesti obžalovaného nehodnotí, informuje, že jeho správanie nebolo riešené Komisiou na ochranu verejného poriadku pri Obecnom zastupiteľstve obce, iné informácie neposkytla.

Pri rozhodovaní o treste, akým je potrebné na osobu obžalovaného pôsobiť, súd vychádzal zo zásad ukladania trestov podľa § 34 Trestného zákona. Ďalej súd vychádzal z okolností prípadu, jeho následku, z možnosti nápravy a osobných pomerov obžalovaného a skúmal aj existenciu poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností. Súd vzal do úvahy existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti, a to, že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie oľutoval. Napriek predchádzajúcim odsúdeniam (z ktorých sa v štyroch prípadoch hľadí, ako by nebol odsúdený), súd nebral do úvahy príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona, pretože dospel k záveru, že v danom prípade sa táto príťažujúca okolnosť prejaví už v povinnosti uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia obžalovaný nevedol riadny život a dopustil sa trestného činu. Aj s prihliadnutím na osobu obžalovaného, mal súd za to, že prirátanie jednej príťažujúcej okolnosti by bolo už neprimerane nespravodlivé.

Poznajúc uvedené, kedy súd mohol aplikovať zníženie hornej hranice trestnej sadzby pri prevahe poľahčujúcich okolností, musel pri svojich úvahách o výške trestu vychádzať z upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona v rozmedzí od 0 mesiacov do 16 mesiacov (po znížení hornej hranice trestnej sadzby 2 rokov). Pretože skutok, ktorý je úmyselným trestným činom (keďže obžalovaný vedome uvádzal poškodenú do omylu tým, že napriek nedostatku materiálu na splnenie sľúbených prác - diela s ňou opakovane uzatváral zmluvy o dielo na práce, ktoré vykonať nemienil a ani nemohol.), ktorý spáchal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, musel súd ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody v súlade s ustanovením § 49 ods. 2 Trestného zákona. Preto súd uznal vinu obžalovaného a odsúdil ho k nepodmienečnému trestu odňatia slobody.

Zohľadňujúc okolnosti prípadu, jeho následky, ako aj osobu obžalovaného, súd uložil trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní 4 (štyroch) mesiacov majúc za to, že takto určený trest je zákonný a správny, zodpovedajúci účelu trestu z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Keďže obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody, súd ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil na jeho výkon do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia berúc do úvahy aj § 48 ods. 4 Trestného zákona, pretože súd je názoru, že náprava obžalovaného bude dostatočne zabezpečená aj v ústave na výkon trestu odňatia slobody s miernejším stupňom stráženia a ani pre zabezpečenie ochrany spoločnosti nie je nevyhnutné, aby bol obžalovaný zaradený do ústavu s prísnejším stupňom stráženia.

Poškodená si v konaní riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody, ktorý vyčíslila a preukázala vo výške 1 560,00 Eur, preto súd v súlade s ustanovením § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovanému povinnosť poškodenej túto škodu nahradiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Odvolanie má odkladný účinok.

V prospech obžalovaného môžu podať odvolanie príbuzní v pokolení priamom, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manželka a družka ale nie proti jeho vôli.

Poškodený môže podať odvolanie iba pre nesprávnosť výroku o náhrade škody.